

Vereniging Stedelijk Leefmilieu
Dennenstraat 124
6543 JW NIJMEGEN
(024) 3780384
postbank: 1770432
e-mail: m.jacobs@leefmilieu.nl
internet: www.leefmilieu.nl

Aan: Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de Commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Postbus 20018,
2500 EA Den Haag

Datum: 9 december 2009

Onderwerp: Toegang tot informatie over luchtkwaliteit is sterk verslechterd

Geachte kamerleden,

De vereniging Leefmilieu zet zich al bijna 20 jaar in voor groen en gezond leefmilieu. Daarbij hoort een goede luchtkwaliteit en een goede informatievoorziening daarover. De situatie op dat laatste punt is echter, met de komst van het NSL, sterk verslechterd.

Tot voor kort maakten alle grote gemeenten ieder jaar een rapportage luchtkwaliteit en kleine gemeenten als er sprake was van overschrijdingen van de normen. Inwoners van de gemeenten en andere belangstellenden konden dan zien waar deze overschrijdingen plaats vonden en hoe de luchtkwaliteit in de rest van de gemeente was. De publicatie van deze rapporten over de jaren heen schiep een helder beeld van de ontwikkeling van de luchtkwaliteit en mensen waren in staat hun besluiten, bijvoorbeeld hun verhuisplannen, daarop te baseren. In de loop der jaren gingen steeds meer gemeenten over tot het digitaal rapporteren waardoor de informatie steeds beter toegankelijk werd.¹ Tot en met rapportagejaar 2006 vertoonde de toegankelijkheid van de rapportages luchtkwaliteit een stijgende lijn.

Met de komst van de NSL is de situatie verslechterd

Met de invoering van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is aan deze situatie abrupt een einde gekomen. In plaats van het maken van rapportages luchtkwaliteit rapporteren de gemeenten hun gegevens nu vertrouwelijk op een website van Infomil in een ict-programma ten behoeve van het NSL.² Maar deze gegevens zijn niet langer toegankelijk voor burgers. Citaat van deze site: *De gegevens en resultaten van de Rapportage tool zijn alleen toegankelijk voor wegbeheerders en haar eventuele vertegenwoordigers zoals milieudiensten en adviesbureaus en alleen mogelijk als u ingelogd bent.*

¹ Zie op de site <http://www.lokalelucht.nl> voor de rapportages die door onze vereniging zijn verzameld

² <http://www.rapportagetool.nl/?menu=rapportage2008&sub=gegevens2008>

Wel wordt een klein deel van de informatie via een softwareprogramma, de *Saneringstool*³, beschikbaar gemaakt voor betrokken ambtenaren en is daar voor goed geïnformeerde leken ook te vinden. Deze gegevens zijn echter niet compleet.

Gemeenten gestopt met maken rapportages luchtkwaliteit

Op veel punten is deze situatie een achteruitgang. Vrijwel alle gemeenten zijn gestopt met het maken van eigen rapportages luchtkwaliteit en informeren hun burgers niet langer rechtstreeks. De enkele gemeente die wel rapporteert voelt zich niet verantwoordelijk voor de gegevens die door VROM worden bekend gemaakt zoals blijkt uit het rapport luchtkwaliteit 2007 van de gemeente Rijnsoude op blz. 6: *"Wellicht ten overvloede wijst de milieudienst erop dat zij geen invloed heeft gehad op de resultaten die door VROM bekend zijn gemaakt. Er is alleen de mogelijkheid geweest om de invoergegevens in de rapportagetool te controleren en zonedig aan te vullen of te corrigeren. Dit heeft de milieudienst gedaan. Eventuele vragen over de resultaten zullen wij dan ook aan Infomil moeten stellen."*

Rapportages gemeente blijven nodig

Het aanleveren van gegevens voor het NSL aan VROM kan geen vervanging zijn voor het maken van een eigen rapportage door gemeenten want:

- in het NSL ligt de nadruk op NO₂ en fijn stof (PM10) terwijl daarnaast ook over zwaveldioxide, benzeen, lood en koolmonoxide gerapporteerd moet worden (zie ook bijlage 1, waarin de relevante passages uit de Europese regelgeving worden geciteerd).
- de lokale effecten van scheepvaart, industrie en megastallen zijn in de Saneringstool niet terug te vinden
- de inputgegevens voor de Saneringstool zijn niet toegankelijk voor burgers en milieuorganisaties
- bij niveaus van fijn stof en NO₂ lager dan de overschrijdingsnormen treden gezondheidseffecten op, ook deze gegevens zijn daarom voor veel mensen relevant en verdwijnen in een tool die zich uitsluitend richt op overschrijdingsnormen.

Recht op informatie

Zoals geschetst is de informatievoorziening richting burger sterk verslechterd. Dit is niet conform de bedoelingen van de Europese regelgever en zal ook niet uw bedoeling zijn.

Volgens ons staan er nu twee routes open om de situatie te verbeteren:

1. Nederlandse gemeenten gaan hun rapportages luchtkwaliteit weer opstellen en publiceren zoals voorheen gebruikelijk was of,
2. de saneringstool wordt uitgebreid met de nu nog ontbrekende gegevens en burgers en milieugroepen krijgen toegang tot de inputgegevens.

Graag zouden wij van u weten of u het met ons eens bent dat de door ons geschetste situatie een sterke achteruitgang betekent en op welke initiatieven u gaat nemen om te zorgen dat

³ <http://www.saneringstool.nl/saneringstool.html>

Vereniging Stedelijk Leefmilieu
Dennenstraat 124
6543 JW NIJMEGEN
(024) 3780384
postbank: 1770432
e-mail: m.jacobs@leefmilieu.nl
internet: www.leefmilieu.nl

burgers weer adequaat geïnformeerd worden en dat Nederland weer aan haar Europese verplichtingen gaat voldoen. Het is immers belangrijk dat het voor iedereen transparant is wat de lokale luchtkwaliteit op dit moment is en op welke manier deze zich de komende jaren verder ontwikkelt.

Uiteraard worden wij graag op de hoogte gehouden van uw bespreking van dit onderwerp en de eventuele acties die hieruit volgen.

Met vriendelijke groet,

Marga Jacobs
Voorzitter

N.B. De ons bekende rapportages hebben wij verzameld op www.lokalelucht.nl
Meer informatie over de vereniging vindt u op www.leefmilieu.nl.

Bijlagen:

- Persbericht 9 december 2009
- Brief aan de minister dd. 30 november 2009